TEZAUR LITURGIC

26 OCTOMBRIE
SF.IUSTIN POPOVICI

VIAŢA SF.MARE MUCENIC DIMITRIE, IZVORÂTORUL DE MIR

BELGRAD,1976

ЖИТИЈА СВЕТИХ
ЗА ЈАНУАР
ЖИТИЈА СВЕТИХ
ЗА МАРТ
ЖИТИЈА СВЕТИХ
ЗА АПРИЛ
ЖИТИЈА СВЕТИХ
ЗА ФЕБРУАР
ЖИТИЈА СВЕТИХ
ЗА МАЈ

ЖИТИЈА СВЕТИХ ДЕЦЕМБАР
НОВЕМБАР
ОКТОБАР
СЕПТЕМБАР
АВГУСТ
ЈУЛИ
ЈУНИ
МАЈ
АПРИЛ
МАРТ
ФЕБРУАР
ЈАНУАР

Архимандрит ЈУСТИН Поповић
ЖИТИЈА СВЕТИХ

26. ОКТОБАР
СТРАДАЊЕ И ЧУДЕСА СВЕТОГ СЛАВНОГ ВЕЛИКОМУЧЕНИКА ДИМИТРИЈА СОЛУНСКОГ, МИРОТОЧИВОГ

СВЕТИ великомученик Димитрије роди се од високородних и побожних родитеља у граду Солуну. Његов отац беше војвода Солунски, и потајно вероваше у Господа нашег Исуса Христа и служаше Му; но не усуђиваше се да јавно исповеда пресвето име Његово због великог гоњења хришћана у то време од стране незнабожних царева. Унутар палата својих он имађаше скупоцени бисер вере Христове: у тајној молитвеници држаше две свете иконе, украшене златом и драгим камењем: на једној од њих беше изображен Господ наш Исус Христос, а на другој Пресвета Богомати. Пред овим светим иконама свагда прислужујући кандила и кадећи тамјаном, он се са једноверном супругом својом мољаше истинитоме Богу, живећем на висинама, и Јединородном Сину Његовом, и Свебеспрекорној Владичици. А беху они и веома милостиви према сиротињи, и чињаху велика

добра невољнима. Али због једне ствари веома туговаху: они не имађаху деце. И усрдно се мољаху Богу да им подари наследника. И после дуго времена њихова жеља би испуњена: Свевишњи услиши њихове молитве и подари им сина, овог светог Димитрија. Овај дар Божји силно обрадова родитеље, и они узнесоше велику благодарност Богу. У тој њиховој радости узе учешћа и сав Солун. И благодарни родитељи приредише велике гозбе убогима.

Када дете толико одрасте, да је могло познати и схватити истину, родитељи га уведоше у своју домаћу молитвеницу, и показујући му свете иконе рекоше: Ево иконе Јединог Истинитог Бога, који је створио небо и земљу, а ово је икона Пресвете Богородице. – И родитељи научише Димитрија светој вери, казујући му све чиме човек може познати Господа нашег Исуса Христа, и излажући му све што показује ништавост поганих богова незнабожачких и бездахних идола њихових. И Димитрије, умудрен речима родитеља својих и особито благодаћу Божјом која поче дејствовати у њему, познаде истину, и свом душом поверова у Господа, и поклонивши се светим иконама он их целива од свег срца. Тада родитељи кришом дозваше свештеника и неке од познатих им хришћана, и у својој тајној молитвеници крстише Димитрија

У име Оца и Сина и Светога Духа.
Примивши свето крштење, Димитрије изучаваше закон Божји, и растијаше телом и разумом, пењући се лествицом врлина из силе у силу, и благодат Божја беше на њему просвећујући га и умудрујући га. А када Димитрије постаде пунолетан, његови се родитељи преселише из овог временог живота, оставивши своме сину не само своја имања него и пример богоугодног живота. Цар пак Максимијан, дознавши за смрт војводе Солунског, позва к себи његовог сина Димитрија. Приметивши да је паметан и храбар, цар га постави за царског намесника целе Солунске области. И поверавајући му такву дужност, он му рече: Чувај отачаство своје, и очисти га од безбожних хришћана, убијајући свакога који призива име Распетога.
Примивши од цара чин, Димитрије се врати у Солун, с почастима дочекан од грађана. И одмах поче пред свима јавно исповедати и прослављати Господа нашег Исуса Христа, и све учити светој вери; и постаде за Солуњане други апостол Павле, приводећи многобошце к познању истинитога Бога и искорењујући безбожно многобоштво. Но глас о томе брзо дође и до самог цара Максимијана. И сазнавши да је царски намесник Димитрије хришћанин и да је

већ многе обратио у своју веру, цар се силно разгњеви. И баш у то време, враћајући се из рата са Сарматима,[1] цар се задржа у Солуну. Но још пре доласка Максимијана у град, Димитрије предаде своме верном слузи Лупу све своје имање, и богатство: злато, сребро, драго камење и хаљине, што му беху остали после родитеља, да их брзо разда убогима и невољнима. Притом рече: Раздај ово земаљско богатство, да потражимо себи небеско. – А сам стаде молити се и постити се, припремајући се за мученички венац.

Цар пак одмах стаде проверавати, да ли је истина што је чуо о Димитрију. А Димитрије ступивши пред цара, неустрашиво исповеди да је хришћанин, и наружи незнабожачко многобоштво. Цар нареди да исповедника посаде у тамницу. Улазећи у тамницу, светитељ се мољаше речима пророка Давида: Господе, похитај да ме избавиш! Јер си ти трпљење моје, Господе! Господе, ти си поуздање моје од младости моје. Тебе се држим од рођења; од утробе матере моје ти си бранич мој; тобом се хвалим свагда. Радују се уста моја кад певам теби, и душа моја коју си избавио. И језик мој сваки дан казује правду твоју (Пс. 69, 2; 70, 5.6.23.24).

И сеђаше свети Димитрије у тамници као у

светој палати, хвалећи и славећи Бога. А ђаво, желећи да га уплаши, претвори се у шкорпију и хтеде да светитеља угризе за ногу. Прекрстивши се, светитељ без икаквог страха згази шкорпију ногама, изговарајући Давидове речи: На аспиду и на гују наступаћеш и газићеш лава и змаја (Пс. 90, 13). И док светитељ тако сеђаше у тамници, њега посети анђео Божји, који му се јави у великој светлости са прекрасним рајским венцем, и рече му: Мир ти, страдалче Христов, буди храбар и крепи се! – Светитељ одговори: Радујем се о Господу и веселим се о Богу Спасу моме! – Ово виђење још више распали у срцу светитељевом љубав к Богу, и он све јаче и јаче жељаше да крв своју пролије за Христа.

У то време цар приређиваше игре и представе: јер имађаше једног истакнутог мегданцију, пореклом Вандалина,[2] по имену Лије. За Лијеве мегдане цар направи нарочито позориште, са бином , на стубовима. Доле испод те бине беху пободена копља са оштрицама увис. Када би Лије некога у хрвању победио, он би га ринуо одозго са те бине на читаву шуму усправљених копља. Унаокруг стајаше незнабожачки народ са својим царем, и увесељаваху се, како се неко бедно људско биће увија у мукама на копљима, докле не издахне. Међу невиним жртвама беху и многи хришћани. Јер када се некога дана нико

не би добровољно пријавио на мегдан Лију, тада су по наредби царевој хришћани вучени силом, да се боре са Лијем. Међу гледаоцима бејаше један младић хришћанин, поимену Нестор. Њега светој вери беше научио сам свети Димитрије. Гледајући то ужасно увесељавање незнабожачко, Нестору се срце параше од бола. Запаљен ревношћу, он се реши да изађе сам на мегдан џиновскоме Лију. Но претходно оде у тамницу светоме Димитрију, исприча му све што ради Лије, и замоли од светог Димитрија благослов и молитве да би могао на мегдану победити тог немилосрдног човекоубицу. Свети Димитрије га благослови, осени га крсним знаком, и прорече му: Лија ћеш победити, али ћеш за Христа пострадати.

Дошавши хитно до позоришта, Нестор громогласно ускликну: Боже Димитријев, помози ми! – Затим изађе на мегдан Лију, ступи у борбу са њим, и с Божјом помоћи савлада Лија, обори га и рину на оштра копља, где тешки џин брзо нађе смрт. Погибија Лијева силно ожалости цара, и он одмах нареди да блаженог Нестора посеку мачем.[3] Али то не утеши цара, и он сав дан тај и сву ноћ туговаше због Лија. Дознавши пак да је Нестор изашао на мегдан Лију са благословом Димитрија, цар нареди да и Димитрија убију копљима. Јер свирепи мучитељ

расуђиваше овако: Лије умре ринут руком Нестора на оштра копља, тако и Димитрије нека копљима буде прободен; с истом смрћу нека он умре какву он приреди нашем љубимцу Лију. Но безумни мучитељ обмањиваше себе, сматрајући да је смрт праведника и грешника подједнака; јер смрт грешника је љута, а смрт праведника скупоцена је пред Господом. И чим стаде свитати двадесет шести октобар војници уђоше у тамницу, и затекоше светог Димитрија где стоји на молитви, и избодоше га копљима. Тако исповедник Христов предаде чесну и свету душу своју у руке Господа овог Христа.[4] А тело његово, бачено на земљу и поругано, хришћани тајно узеше ноћу и сахранише чесно.

Када војници копљима пробадаху у тамници светога Димитрија, ту се налажаше верни слуга његов, гореспоменути Луп. Он узе ризу господара свог, оквашену чесном крвљу његовом, а а и прстен његов умочи У крв. Том ризом и тим прстеном он чињаше многа чудеса, исцељујући сваку болест и изгонећи зле духове. Глас о тим чудесима пронесе се по целом Солуну, те се сви болесници стадоше стицати к Лупу. Када за то сазнаде Максимијан, он нареди да ухвате блаженога Лупа и да му одсеку главу. И тако, добри слуга оде за господаром својим светим Димитријем ка Господу, у небеске

обитељи.
Пошто прође доста времена и гоњење хришћана престаде, над гробом светог Димитрија би подигнут мали храм. И биваху у њему многа чудеса, и разни болесници се исцељиваху од својнх болести. Тако један знаменити велможа из Илирије, по имену Леонтије, тешко болестан од неизлечиве болести, са вером прибеже к светом великомученику Димитрију. Када га унесоше у храм и положише иа оном месту где беху погребене мошти светога великомученика, он тог часа доби исцељење и устаде потпуно здрав, благодаређи Бога и славећи његовог угодника светог Димитрија. У знак захвалности светитељу Леонтије реши да славном великомученику подигне велику и прекрасну цркву. Зато пређашњи мали храм би порушен; и када почеше копати ров за темељ, обретоше мошти светога великомученика потпуно читаве и нетљене; из њих истицаше миомирисно миро, и сав се град испуни мирисом. На то се слеже много народа. Свете мошти бише с великом радошћу извађене из земље, при чему се огромно мноштво болесника исцели помазујући се истичућим миром. Леонтије, радујући се не толико своме исцељењу колико обретењу светих моштију, убрзо заврши започето дело, и подиже на том месту предивни храм у име светога

Димитрија. Ту и бише положене чесне мошти светога великомученика у ковчегу, окованом златом и сребром и украшеном драгим камењем. Усто Леонтије купи њиве и винограде и поклони их новоподигнутој цркви за издржавање њених свештеног служитеља. А када Леонтију дође време да се врати у своју постојбину, он намисли да понесе са собом један део светитељевих моштију, да би у своме отачаству подигао цркву светоме Димитрију. Но светитељ му се јави и запрети му да се не дрзне узети ни делић његових моштију. Тада Леонтије узе само плаштаницу обагрену светитељевом крвљу, положи је у златни ковчег, па крену у Илирију. Путем збише се многа чудеса од те плаштанице на молитве светог великомученика. Тако, када је Леантију ваљало прећи једну веома велику и силном буром усталасану реку,[5] њега Спопаде страх и ужас, но утом њему се јави свети Димитрије и рече: Ковчег са плаштаницом узми у руке и не бој се. – Леонтије поступи тако, те и он и сви што беху с њим срећно прећоше преко реке. А када стиже у своје отачаство Леонтије подиже велељепну цркву светом великомученику Димитрију. Призивајући са вером име овог светог великомученика Христовог, Леонтије молитвама светитељевим сатвори чудеса. Епарх Илирије Марин беше

тешко болестан: цело тело његово од главе до ногу беше покривено ранама и гнојем. Њега Леонтије избави од ове болести молитвама својим светом Димитрију. Исто тако он славно исцели једног крвоточивог призивајући светог Димитрија; изагна ђавола из једног бесомучника, и многа друга чудеса учини.
Но нарочито многа чудеса биваху у Солуну, где почиваху мошти светог великомученика Димитрија. Тако, једном се у цркви светог великомученика догоди пожар. При томе особито силно би оштећен сребрни свод над моштима угодника Божјег: од огња се истопи. Тадашњи архиепископ Јевсевије веома се стараше да поново начини свод. Али он имађаше сувише мало сребра. У самој пак цркви бејаше сребрни трон, који од пожара ни најмање не би оштећен. И архиепископ намисли да тај трон претопи и начини свод над гробом светог великомученика, али ту своју намеру он још никоме не откриваше. Но у то време једном побожном презвитеру при тој цркви Димитрију, јави се свети великомученик Димитрије и рече му: Иди и кажи епископу града: Не усуђуј се претапати трон који се налази у мојој цркви. – Презвитер Димитрије одмах оде к Јевсевију и рече му да одустане од своје намере. Архиепископа најпре силно поразише

презвитереве речи; али затим, сматрајући да је презвитер Димитрије могао на неки начин дознати његову намеру, престаде се чудити томе, па чак и укори презвитера. И након неколико дана архиепископ још и нареди да му дозову мајсторе. Утом к архиепископу Јевсевију по други пут дође презвитер Димитрије и рече: Свети великомученик се поново јави мени грешноме у сну и нареди ми да ти кажем: из љубави према мени не претапај трон. – Архиепископ и овога пута грубо дочека презвитера, али ипак не нареди да се трон претопи. Међутим кроз извесно време он опет хтеде да трон претопи, но свети Димитрије се јави истом презвитеру и рече: Не тугујте, ја се сам бринем о моме храму и граду; препустите мени самом бригу о томе.

Чувши то, архиепископ се већ не могаде уздржати од суза, и рече присутнима: Причекајмо мало, браћо, јер нам своју помоћ обећа сам угодник Христов. – Архиепископ не стиже ни да заврши своју реч, а оно дође један Солунски грађанин по имену Мина и донесе са собом седамдесет пет фунти[6] сребра. И рече Мина: Често ме је свети Димитрије избављао од опасности, па ме је чак и од смрти спасао. Ја сам одавна хтео да дам поклон моме милостивом покровитељу и дивном заштитнику. А данас ме

од самога јутра неки глас подстиче на то и говори: Иди и учини то што одавна намераваш да учиниш. – Предајући сребро, Мина изрази жељу да се то сребро употреби за свод над гробом великомученика. После тога јавише се и други солунски грађани и донеше сребра. Од тих поклона би израђен диван свод над гробницом светог великомученика Димитрија.

Много пута је свети великомученик Димитрије на чудесан начин спасавао свој град Солун од варварских најезда и опасности. Тако, за царовања Маврикијева[7] Авари[8] затражише велики данак од житеља Византије, али Маврикије одби да испуни њихово тражење. Тада Авари сабраше велику војску, састављену махом од Словена, и решише да узму Солун, чувен трговачки град огромних богатстава. Цар Маврикије посла војску у Солун, у коме је пре тога куга била поморила силан свет, те тако веома смањила број Солунских житеља; а непријатељска војска, која је ишла на Солун, износила је око сто хиљада људи. На десет дана пре но што стиже под Солун непријатељска војска, свети Димитрије се јави архиепископу Јевсевију и каза му да граду прети страховита опасност. Но Солуњани сматраху, да непријатељска војска неће тако брзо стићи до Солуна. Међутим, непријатељ се неочекивано

појави недалеко од градских бедема. И могао је без сметње ући ноћу у град, да га десница Свевишњега, на молитве светога Димитрија, не задржа на необичан начин недалеко од града. Јер непријатељи сву ноћ престојаше под зидинама једног од утврђених манастира, који су се налазили изван града Солуна, сматрајући то за Солун. А кад свану, они увидеше своју погрешку и кренуше на сам град. Непријатељски одреди право пођоше у напад, али се на бедему градском на очиглед свију појави свети Димитрије у виду наоружаног војника, и првог непријатељског војника који се попе на бедем, он порази копљем и збаци са бедема. А падајући повуче за собом друге који наступаху; тада одједном непријатеље захвати страх, и они одмах одступише. Али опсада се не заврши; уствари она је тек почињала. На догледу тако огромне војске непријатељске, житеље града обузе очајање, и у почетку сви сматраху да је пропаст града неизбежна. Али потом, видевши бекство непријатеља и заштиту чудесног заштитника, они се охрабрише и стадоше се надати да заштитник Солуна, свети Димитрије, неће оставити свој родни град и неће га препустити непријатељима. Међутим, непријатељи почеше опсађивати град, довлачећи убојна оруђа, потресати темеље

градских бедема; кише од стрела и камења, бацаних из убојних справа, као облаци замрачиваху светлост дана. Сва нада житељима града беше помоћ с неба, и силан народ испуњаваше цркву светог Димитрија. У то време бејаше у граду један богобојажљив и веома врлинаст човек по имену Илустрије. Дошавши ноћу к цркви светог великомученика Димитрија, Илустрије се у црквеном трему усрдно мољаше Богу и Његовом славном великомученику да заштите град његов од непријатеља. И одједном њему би виђење: виде он где цркви дођоше два светла младића, слични царским телохранитељима; а беху то ангели Божји. Њима се врата црквена сама отворише, и они уђоше у цркву. Уђе за њима и Илустрије, желећи да види шта ће бити потом. Ушавши, они громогласно рекоше: Где је господин што овде живи? – И гле, појави се неки други младић, сличан слузи, и упита их: Што вам он треба? – Они одговорише: Господ нас посла к њему да му нешто кажемо. – Указујући на светитељев гроб, слуга рече: Онде је. – Они рекоше слузи: Извести га о нама. Тада слуга трже завесу, и свети Димитрије им изиђе у сусрет онакав какав се вида на иконама; а блисташе као сунце, тако да Илустрије од страха и ослепљујућег блеска не беше у стању гледати у светитеља. Дошавши

младићи поздравише светог Димитрија; а он им одговори: Благодат нека буде с вама! Чега ради дођосте к мени? – Они му рекоше: Господ нас посла твојој светости, наређујући ти да оставиш град и одеш к Њему, јер Он хоће да град преда непријатељима. – Чувши то, свети великомученик обори главу и ћуташе лијући сузе. А слуга рече дошавшима: Да сам знао да ће ваш долазак ожалостити мога господара, ја га не бих обавестио о вама. – Тада и свети великомученик поче говорити: Тако ли је угодно Господу моме? тако ли хоће Владика свих и свега, да град, искупљен Његовом скупоценом крвљу, буде предат у руке непријатељима, који не знају Њега, и не верују у Њега, нити поштују свето име Његово? – На то дошавши одговорише: Да тако није угодно Владици нашем, Он нас не би послао к светости твојој. – Тада свети Димитрије рече: Браћо, идите и реците Владици моме, да слуга Његов Димитрије говори овако: Човекољубиви Владико Господе, знам милосрђе Твоје; оно превазилази грехе наше; чак ни безакоња целога света не могу надвисити милосрђе Твоје; Ти си ради грешника пролио свету крв Своју, и душу Своју положио за нас; стога покажи сада милост Своју и на овоме граду, и не наређуј ми да га оставим. Ти си ме сам поставио за стражара овога града; дозволи

ми да се угледам на Тебе, Владику Мога: дај ми да душу своју положим за житеље овога града; и ако они погину, нека погинем и ја с њима. Господе, не погубљуј град у коме се призива свето име Твоје; јер, ако људи ови и сагрешише, они од Тебе ипак не одступише. О, Ти си Бог оних који се кају. – Дошавши младићи упиташе светог Димитрија: Тако ли одговарати Господу који нас је послао? – Светитељ рече: Да, тако одговарајте, браћо, јер знам да се Господ не гњеви једнако, нити се срди довека (Пс. 102, 9). – Рекавши то, свети великомученик уђе у гробницу и свештени ковчег се затвори; а ангели што бесеђаху с њим постадоше невидљиви.

Све то Илустрије виде и чу у чудесном и страшном виђењу. А кад се заврши виђење он дође себи, и веома се чуђаше; па павши на земљу он узнесе благодарност светом великомученику што се стара о граду и моли Господа да житељи Солуна не буду предани у руке непријатеља. А кад свану дан Илустрије обавести своје сугрђане о своме виђењу, и храбраше их да се јуначки боре против непријатеља. Чувши казивање Илустријево, сви са сузама вапијаху к Богу иштући милост од Њега, и призиваху у помоћ светог Димитрија. И светитељевом помоћи и заузимањем град остаде

читав: јер непријатељ убрзо са стидом одступи од градских бедема, пошто не беше у стању заузети град, чуван великим угодником Божјим. У седми дан опсаде непријатељ се без икаквог видљивог разлога даде у панично бекство, побацавши своје шаторе и опсадна оруђа. Наредног дана се неки од побеглих непријатеља вратише и причаху ово: Од самог првог дана опсаде ми видесмо у вас такво мноштво заштитника, да су они далеко превазилазили нашу војску. Ми смо држали да се војска у вас скрива иза бедема. И јуче она одједном изврши јуриш на нас, и ми побегосмо. – Тада их зачуђени грађани упиташе:: А ко је предводио војску? – Они одговорише: Ми видесмо огњеног блистајућег мужа на белом коњу у белом као снег оделу. – Чувши то, грађани Солуна разумеше ко је отерао непријатеља у бекство. Тако свети Димитрије одбрани свој град.

После овог одступања непријатељске војске од Солуна, убрзо друга несрећа снађе овај град. Јер ова огромна непријатељска војска за време опсаде опљачка све житне резерве, те у самом граду настаде велика глад: од недостатка хране људи стадоше умирати у великом броју. Видећи да његов родни град пропада од глади свети Димитрије се неколико пута јављао на лађама по мору, обилазио пристаништа и многа острва,

наређујући свуда лађама са пшеницом да плове у Солун. И на тај начин светитељ избави од глади свој град.[9]

Када благочестиви цар Јустинијан подиже у Цариграду велељегшу и величанствену цркву свете Софије = Премудрости Божје, он посла у Солун чесне људе, да отуда донесу неки делић моштију светог Димитрија ради украшења и освећења новоподигнуте цркве. Пошто стигоше у Солун, изасланици прињоше чесном ковчегу у коме почиваху мошти светог великомученика, да изврше царево наређење; но из ковчега изненада сукну огањ, засипајући све варницама, и из огња чу се страшан глас: Станите, и не дирајте! – Од страха сви присутни попадаше на земљу. Затим изасланици узеше само мало земље са тог места, па се вратише к цару и испричаше све што им се догоди. Сви који слушаху њихово казивање бише задивљени. Пола од донесене земље изасланици предадоше цару, а другу половину положише ту у црквену сасудохранилницу.

Дужност некога младића Онисифора беше да пали свеће и прислужује кандила у цркви светог Димитрија. Подстрекиван од ђавола, овај младић стаде красти свеће и тајно их продавати, и тако себи стицаше поган добитак. А свети Димитрије, не трпећи такво злодело,

вршено у његовој цркви, јави се у сну Онисифору и укори га благо и човекољубиво, говорећи: Брате Онисифоре, мени је непријатно што ти крадеш свеће; тиме ти наносиш штету приложницима, а још више себи. Опомени се, да људе који тако раде очекује осуда. Зато, остави се тога и покај се.

Онисифор пробудивши се осети стид и страх. Али после неког времена он заборави на светитељев савет, и опет стаде красти свеће, као што је то раније чинио. Но казна га убрзо постиже. Једном неки побожан човек, уставши изјутра врло рано, дође у цркву светог Димитрија и донесе неколико великих свећа. Запаливши их, он их постави код гроба светог великомученика, па помоливши се отиде. Онисифор прић свећама, пружи руку да их узме, али се у том тренутку из гроба светитељева разлеже глас: Опет ти радиш оно исто!

Поражен овим гласом као громом, Онисифор се стропошта на земљу и као мртав лежаше све док не наиђе један од клирика, и подиже Онисифора избезумљеног од ужаса. И кад једва дође к себи, Онисифор пред свима исповеди све: и свој грех, и прво јављење светитељево у сну, и друго изобличење од стране светог Димитрија. Слушајући овакву исповест сви се испунише језивог ужаеа.

Свети великомученик Димитрије ослободи многе из ропства непријатељског. Тако, једног епископа ухватише варвари = неверници непријатељи, и метнуше га у окове; њему се свети Димитрије јави, ослободи га окова, и допрати до самог Солуна. Другом приликом налетеше варвари у околину Солуна, и многе људе одведоше у ропство. Међу робљем беху и две красне девојке: оне беху изврсне везиље: умеле су на ћерћеву вести разне цветове, дрвеће, птице, животиње и људске ликове. Варвари их одведоше у своју земљу и поклонише своме кнезу. Сазнавши за њихову везиљску уметност, кнез им рече: Чујем да у вашој земљи постоји велики бог Димитрије, који чини велика чудеса. Хајде, извезите ми на платну његов лик, да му се и ја поклоним. – Девојке одговорише: Кнеже, Димитрије није Бог, већ само велики слуга Божји и помоћник хришћана. Ми се не усуђујемо да то урадимо, јер знамо да ти хоћеш, не да се поклониш њему него да му се наругаш. – Кнез им на то рече: У мојим је рукама ваш живот и ваша смрт; изаберите што хоћете: или урадите што вам наређујем, и остаћете живе; или, ако не извршите наређење, одмах ћете бити погубљене.

Уплашивши се смрти, робиње почеше вести на платну лик светог Димитрија. Уочи пак самог

празника светог Димитрија, који се празнује 26. октобра, девојке завршише са везом, и те ноћи, наслонивши главе на извезени светитељев лик, оне стадоше плакати и говорити: Не љути се на нас, мучениче Христов. Ми знамо да безакони кнез хоће да се наруга светом лику твом; но теби је познато да ми нисмо хтеле вести твој свети лик; а то учинисмо приморане претњом смрти. – Тако плачући над ликом светитељевим, оне заспаше. И гле, као некада анђео пророка Авакума, тако свети Димитрије узе ове девојке са извезеним ликом својим и на чудесан начин пренесе их у Солун на свој празник, и постави их у цркви код својих моштију у време свеноћног бденија. Људи, видевши такво чудо, сви се удивише, а девојке, пробудивши се, ускликнуше: Слава Богу. Где се ми то налазимо? – Од чуђења оне дуго не могаху доћи к себи и мишљаху да се све то збива у сну. Најзад се коначно убедише да се стварно налазе у Солуну, виде пред собом гробницу светог Димитрија, и стоје у његовој цркви са много народа који се моли. Тада оне громко узнесоше благодарност своме заштитнику светом Димитрију, и испричаше све што се догоди с њима. А житељи Солуна, обрадовани таквим дивним чудом, с великом радошћу отпразноваше тог дана празник светог Димитрија. Извезени пак лик

његов поставише над олтаром, и биваху од њега многа чудеса у славу Бога, Једнога у Тројици. Слава, част, благодарење и поклоњење нека буде Њему вавек. Амин.

НАПОМЕНЕ:

[1]Сармати – разна племена, која су насељавала југ данашње Русије, и унеколико Германију и Аустрију.

[2]Вандали – народ Германског порекла, који је живео углавном на обалама Балтијског Мора.

[3]Спомен његов 27. октобра.

[4]Кончина светог Димитрија би око 306, године.

[5]Реч је о реци Дунаву.

[6]Фунта – мера за тежину, има 409. грама.

[7]Маврикије царовао од 582. до 603. године.

[8]Вазали Авара били су тада Словени, још не просвећени у оно време светлошћу Христове вере; живели на Дону, око Каспијског Мора.

[9]Ово се чудо догодило 547. године.

